[illegible]، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން،
[illegible] އަހަރު [illegible]
އޮތް އަހަރުގެ ބަޖެޓް [illegible]
[illegible]
[illegible] ބަޔާންވެއެވެ.

1985 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވުމުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ދެއްވި ބަޔާން

(23 ޑިސެމްބަރ 1984 (ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 1984 ވަނަ އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ 1 ވަނަ ޖަލްސާ)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على أشرف المرسلين سيدنا محمد وعلى اله وصحبه أجمعين

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

އާދެ! މިއަދު ތިޔަބޭފުޅުންގެ އަރިހަށް އަޅުގަނޑު މިއައީ 1985 ވަނަ އަހަރަށް ޖަވާބުދާރީ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓް ހުށަހަޅުއްވަން ޖެހުނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ އާދޭ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއިން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާ ބާރުލާގޮތުގެ މަތިން ގެންގުޅެން ދައުލަތުގެ ބަޖެޓް ހުށަހެޅުއްވުމަކީ ރައީސް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތެއް. އަދި ހުށަހަޅާ ގޮތުގެ ބަޖެޓް ރަނގަޅު ކުރަން. މިއަހަރު ބަޖެޓުގެ ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އިޖުތިމާޢީ ފަރާތްތަކަށް ތިޔަބޭފުޅުންގެ އެއްބާރުލުން ލިބިގެންދާނެތީ. އަދި ބަޖެޓާއި ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ތަފްސީލުތަކާއި އަޅުގަނޑު ޙަވާލުކުރަމުން. އާދެ، ބަޖެޓަށް ގޮތް އަޅުވާ ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މަސައްކަތްތައް ނިންމުމުގެ ކަމުގައި ބަލައި ބަލާނީ ތަރައްޤީގެ ރޭވުމާއި މިއަހަރު ބާރުލާނެ ދާއިރާތަކެވެ. އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ ބަޖެޓް އަދި ކުރެވޭ ތަރައްޤީގެ ބޭނުންތަކަށް ބޭނުންކުރެވޭ މިންވަރަށް. މިހާރު އެ ހުށަހަޅާ މުސްކުރާ ކަމެއްގެ ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހިތާ އެހީ އަޅުގަނޑު ބަޔާންކުރަން.

އާދެ! ބަޖެޓަކީ، ގައުމީ ބަޖެޓަކީ ގައުމު ތަރައްޤީގެ ހިސާބެއް. -

ގައުމީ ތަރައްޤީ ގެންދަނީ މީސްތަކުން ކުރާ ހިދުމަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމާ ނުލާ ހުޅުވިފައެއް ނުވާނެ ގޮތަކަށް ކުޑަކުރުމަށް ހިންގާ ގެންދެވޭ ބަޖެޓުން ފައިސާ ލިބޭ ގެންދިއުމާ މިހާރު ކުރެވޭ ބަޖެޓް އިންތިޒާމް. ކުރިއަށް ހިންގާ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރަމުން ހަމައެކަނި ގާނޫނުގެ އިސްލާޙުތަކާއި ތަރައްޤީގެ ރޭވުންތަކާއި އިޖުތިމާޢީ ހިދުމަތްތައް ގެންދާ ގޮތުގެ މިންވަރު ދިރާސާކޮށް ބަޖެޓުގެ ހިސާބުތަކުން އެނގޭ ވަރަށް އެކުލެވިގެން

އޮތުމަކީ ވަރަށް ބޭނުންތެރި ކަމެއްކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންކަމާއިއެކު ވޭތުވެދިޔަ ދެތިން އަހަރަކުއްސުރެ ބަޖެޓާ އިތުރު މަޢުލޫމާތު ކަރުދާސްތަކެއް އަތުގައި މިގެންދިޔައީ ބޭރުގެ އަދި ބިޔަބޮޑު މަސައްކަތްތަކުގެ އަސާސަކަށް ވެގެން އެކަމަށް އަދަދު މަސައްކަތްކުރަނީ ފަސްގަނޑުގެ މިފަދަ ކަމަކީ ތަރައްޤީ ހާސިލުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރެވުނު މިއީ ބިނާކުރެވޭ ތަރައްޤީގެ އަސާސެއް ވެގެންދިޔައީ. އާދެ! ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ހޮވިގެން ތިއްބެވި ރައްޔިތުންނަށް ހިންގާ ސަރުކާރުގެ އެންމެ ބޮޑު މަޤްޞަދަކީ ވަނީ ރައްޔިތުންގެ އިޖްތިމާޢީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުން އެއްވެސް ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު މަތި ކުރުމެވެ. ތަރައްޤީގެ މަސައްކަތްކުރުން މިސަރުކާރު ތިއްބެވި ފެށިގެން ހަމަ ރާއްޖޭގެ އަތޮޅުތަކުގެ ހުރިހާ ރަށެއްގައި މަސައްކަތްކޮށްފައިވާނެ ތަރައްޤީގެ ބައިވެރިކަން ނުލިބޭ ރަށެއް ނެތުމެވެ. އަދި ތަރައްޤީގެ ބާރުވެރިކަމާއި ހިސާބަށް އިޤްތިޞާދީ މަސައްކަތްތަކުގެ އިތުރުން ސިޔާސީ ތަރައްޤީގެ ގޮތުން ދާއިރާތަކުގެ ތަރައްޤީއަށް ރާއްޖޭގެ ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް މަތިވެފައިވޭ. މިއަހަރު ތިޔަ ކުރިއަށް ދާ ތަރައްޤީގެ ކުރިއަރާ ރާއްޖެ ބުނެވޭނީ ކުރަމުންދާ ފަދަ ތަރައްޤީ ހަރުދަނާ ކުރަމުން ކުރިޔަށް މިދަނީ މި ވޭތުވެދިޔަ 5 އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތަރައްޤީ ހިންގި މަސައްކަތްތަކުގެ ނަތީޖާއެއް ކަމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަސައްކަތުގެ އިޖްތިމާޢީ ދިރިއުޅުމުގެ އިތުރު ތަރައްޤީ ހޯދުމަށް ދަތުރުވާ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ދިޔައީ. މިފަދަ ކަމުގައި އަސާސީ ބިނާތަކުގެ މަސައްކަތް އަދި ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ ރާވާ ކުރެއްވުނު ތަރައްޤީގެ ޤައުމީ ރޭވުމެއް ވަނީ އެކުލަވައިލެވިފައި މިއިން ޤައުމީ ތަރައްޤީގެ މަސައްކަތްތަކުގެ މަގުފަހި ކުރުމަށް ޚާއްޞަ ބައިވެރިވުމެއް ނުލިބުމާއެކު ބޮޑު ހިއްސާ ކުރެވިފައިވާ ބަޔަކު ކުރުމުގެ ކަމުގައި ދިރުވުމެވެ. އިޖްތިމާޢީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީގެ ކުރިއެރުން ރަނގަޅުކޮށް ޤައުމީ ތަރައްޤީގެ މަސައްކަތްތަކެއް ހިންގާ ވޭތުވެދިޔަ އަހަރުތަކުގައި އަދި ހާލަތުގެ ސަރުކާރުން އެންމެބޮޑު ހިއްސާ ކުރަމުން ގެންދަނީ ކުރީގެ މިންވަރަށް.

އާދެ! އިޖްތިމާޢީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީގެ އެންމެބޮޑު އަސާސަކީ ތައުލީމު ކަމުގައިވާތީ ސަރުކާރުން މިވޭތުވެދިޔަ އަހަރުދުވަހުގައިވެސް އަދި ކިޔަވައިދިނުމުގެ ތަރައްޤީއަށް އެންމެބޮޑު ތަކުލީފެއް ހިންގާތީ އަދި ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ޤައުމީ ތައުލީމު. އެހެންކަމުން ސިޔާސީ ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ކުރުމުގައި އެކުގައި ދުނިޔެއަށް ހުޅުވާލެވިފައިވާ އެއްގޮތް ބޮޑު އެއްކޮށް ސިޔާސީ އިޖްތިމާޢީ ފަރާތުގެ ހިއްސާ ކުރުމަށް ތަރައްޤީ ކުރުމުގައި ބޮޑު މިކަމުގެ ތަރައްޤީ ކުރެވޭނީ ބޮޑު ވަރަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ މީހުން ދިރިއުޅުނު ކަމުގައިވާނަން. މިސާލަކަށް މަސްވެރި ކަމުގެ ދާއިރާއިން ބަޔަކަށް ދަނޑުވެރިކަމާއި ކުރިއެރުމަށް ތަރައްޤީ ކުރުމަށްޓަކާ ބޭނުންތަކާއި އިންސާނުން ފަރި ނުކުރެވޭނެ. ހަމަ މަސައްކަތްތަކަށް ތަރައްޤީ ބަލައިގަތުން އެކުލަވާލާ ތަރައްޤީގެ ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް ސިނާޢީ ނިޒާމުގެ ނިންމުމަށް ކޮށްދީފައިވޭ. ދެމުން މަސައްކަތްކުރާ ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުގެ ތަރައްޤީ ބޭނުންވާ ރާއްޖޭގެ މައްސަލަތަކުގައި މިކަމުގެ ދުވަސްތަކުގައި. މިހެންކަމުން ތަރައްޤީއަށް ކުރިއެރުމަށް ޕްރޮގްރާމް އެކުލެވޭ ބަޔަކު ހަމަ ޕްލޭނަށް މަސައްކަތްތަކުގައި ތަރައްޤީ ކުރުމުން ކުރީގައި އޮތީ.

[illegible] އަދި 1985 ވަނަ އަހަރު [illegible]

[illegible] 4 ވަނަ [illegible]

[illegible] 1983 [illegible] 1983 ވަނަ އަހަރު [illegible] 1982 ވަނަ އަހަރު [illegible] 100 [illegible] 44 [illegible] (އެގޮތުން، އެއީ 43.4 މިލިއަން ރުފިޔާ) [illegible] 34.1 މިލިއަން [illegible] 1.2 މިލިއަން ރުފިޔާ. [illegible] 8.1 މިލިއަން ރުފިޔާ. 1983 ވަނަ އަހަރު [illegible] 1982 ވަނަ އަހަރު [illegible] 180.8 މިލިއަން ރުފިޔާ [illegible] 138.5

[illegible] 100 އަކުން 31 [illegible]
(އާދެ! އެއީ އެކި އެކި [illegible]
[illegible]) [illegible] 1983ވަނަ އަހަރު 29.5 [illegible]
[illegible] 83ވަނަ އަހަރު [illegible]
[illegible] 1983ވަނަ އަހަރު 26.1 [illegible]
[illegible]
[illegible] 32.2 [illegible]
[illegible] 18 [illegible] 100 [illegible]
[illegible] 28 [illegible] 100 [illegible] 30.2
[illegible]

[illegible] 23.6 [illegible]
[illegible] 13 [illegible] 100 [illegible]
[illegible] 5 [illegible] 100 [illegible]
[illegible] 14.8 [illegible]
[illegible] 16 [illegible] 100 [illegible]
[illegible] 7.7 [illegible]
[illegible] 16.3 [illegible]
[illegible] 9 [illegible] 100 [illegible] 13.7
[illegible] 30 [illegible] 100 [illegible]
[illegible] 12.4 [illegible] 100
[illegible] 47
[illegible] 8.2 [illegible]
[illegible] 83 [illegible]
[illegible] 1983 [illegible]
[illegible] 7.9 [illegible]
[illegible] 1984 [illegible]
[illegible]
[illegible] 30.1 [illegible]
[illegible] 35 [illegible] 100 [illegible]
[illegible]

އަބަދުވެސް މުވައްޒަފުންގެ ތަރަފުން ޝަކުވާ ލިބުމުން. ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ކުރަނީ މުވައްޒަފުންނަށް ވެސް އެކަށީގެންވާ މުސާރަ ދެވޭތޯ. އެހެންވީމާ [illegible] މުސާރަތަކަށް [illegible] ވެސް ދިރިގެން އަންނަ އަހަރު 100 އަކުން 35 ޕަސެންޓް [illegible] ކަން [illegible] އެއީ ސަރުކާރުން މުވައްޒަފުންނަށް [illegible] [illegible]، ބަދަލުން [illegible] ވަރަށްބޮޑު [illegible]. އެންމެ ގިނަ ހަރަދު 1983 ގައި ހިނގާފައިވަނީ [illegible] ބެހޭ ގޮތުން. ދެން އެންމެ ގިނަ ހަރަދެއް ހިނގާފައިވަނީ [illegible]. .. 35 މިލިއަން ރުފިޔާ. އަދި މުޅިޖުމްލަ ހަރަދުގެ 100 އަކުން 17.[illegible] [illegible] ހަރަދުގެ [illegible] [illegible] އެހެނިހެން ހިދުމަތްތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަރަދު [illegible] [illegible]. ދެން އެންމެ ގިނަ ހަރަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 11.4 މިލިއަން ރުފިޔާ.

ނަމަވެސް މިދާ 1984 ވަނައަހަރު ސަރުކާރުން ލިބޭ އާމްދަނީ [illegible] އަހަރަށްވުރެ ގާތްގަނޑަކަށް 100 އަކުން 5 ޕަސެންޓް [illegible] ކަމަށް ލަފާކުރެވޭ. ހަރަދު [illegible] އަހަރަށްވުރެ [illegible] [illegible] ލަފާކުރެވޭ. ނަމަވެސް ހަރަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] 1984 ވަނައަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 208.9 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެއީ މިދާ 84 ވަނައަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 208.9 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެހެންކަމުން މި [illegible] [illegible] އެއީ، 1983 ވަނައަހަރުގެ ހަރަދަށްވުރެ 100 އަކުން 1 ޕަސެންޓް އިތުރެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިއަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންކަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މިއަންނަ [illegible] [illegible] ގައި [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 189 މިލިއަން ރުފިޔާ. [illegible] 1984 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] 189 މިލިއަން ރުފިޔާ. [illegible] އެންމެ ބޮޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަހަރަށްވުރެ ޕަސެންޓް 1984 ގައި ސަރުކާރުން [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 މިލިއަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕަސެންޓް [illegible] އެހެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ސަރުކާރަށް އެއީ ލިބިގެންދިޔަ.

އާދެ! 1985 ވަނަ އަހަރަށްއަންދާޒާ ކޮށްފައިވާ ބަޖެޓް ޚަރަދުތަކާމެދު އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުމީ މިއަންނަ އަހަރުގެ ޚަރަދުވެސް މިދާއަހަރަށްވުރެ ބޮޑުވާނެ ކަމުގައި. އެއް [illegible] 1985 ވަނަ އަހަރުގައި ހިނގާނެކަމަށް ލަފާކުރެވޭ ބަޖެޓުގެ ޖުމްލަ ޚަރަދަކީ ބޮޑުވެ 292.1 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިއަދަދުގެ ތެރޭގައި 1985 ވަނަ އަހަރަށް ލާ ކަރަންޓު ބަޖެޓް ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި 210.5 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިގޮތުން އަހަރު ނިމުމުން ގެއްލުންކަމުން 5 މިލިއަން ރުފިޔާ ބާކީވާނެކަމަށް ލަފާކުރެވޭ. ކަރަންޓު އަހަރުގެ އަދަދަކުން ލަފާކުރެވޭ އަދި ތަރައްޤީގެ ގޮތުން ފައިސާ ބަޖެޓުން ޚަރަދު ކުރެވޭނީ ގޮތުން ހިނގާ. އެއީ ބައެއްކަހަލަ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި ފައިސާ އިތުރަށް ބޭނުންވުމާއި އެކި ގޮތްގޮތުން މުސާރަ ބޮޑުކުރުމާއި ހުރިހާ ގޮތްތަކެއް ހިނގާ އަހަރެއްގައި ތަރައްޤީގެ ގޮތުގައި ދެވުނު ފައިސާ އަދަދު ކަނޑައެޅި ގޮތުގެ ޚަރަދު ބަޖެޓުގައި އިތުރުވެފައިވާ ކަމުގެ ސަބަބުން ޚަރަދުތަކުން ބައެއް އިނގޭތޯ. އާދެ! ޖުމްލަ ޖުމްލަ ޚަރަދުތަކާ ކަމުގައި 86 މިލިއަން ރުފިޔާ. 1985 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ޚަރަދު ހުރިހާ ބަޖެޓް ޖުމްލަ ބަޖެޓް ހިސާބުން އަންނަ ގޮތުގެ ބަޔަކަށް ވާހަކަ ބަޔަކަށް އެބައިތަކުން 100 އަކު ގިނަ ޚަރަދުތަކެއް އަދި ގިނަ މިގޮތް މިދަންނަވާލަނީ:

މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު	50،103،676	އެއީ ޖުމްލަ ޚަރަދުގެ	100 އަކުން	17.2
ޕެންޝަންދޫކުރުމާއި މުވައްޒަފުން ނަގާހިލުން ދެވޭގޮތުން ދައުލަތުން ދަތުރު	2،636،500	އެއީ ޖުމްލަ ބަޖެޓުގެ	100 އަކުން	0.9
ދަތުރު ޚަރަދު	6،387،619	އެއީ ޖުމްލަ ބަޖެޓުގެ		2.2
ގުދަނުގެ	18،135،369	އެއީ ޖުމްލަ ޚަރަދުގެ		6.2
މަރާމާތުކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުން	8،389،411	އެއީ ބަޖެޓުގެ		2.8
ތަކެތި ގަތުމާއި މުދާ ބޭނުންކުރާ ބޭނުންތަކަށް ހިދުމަތުގެ ޚަރަދު	19،782،458	އެއީ ބަޖެޓުގެ		6.8
ހިދުމަތުގެ ޚަރަދާއި ދަތުރާ ބޭންކް	11،124،202	އެއީ ބަޖެޓުގެ	100 އަކުން	3.8
ސަރުކާރުންދޭ އިނާޔަތްތަކާއި އެހީ ސަބްސިޑީ އަދި	8،415،187	އެއީ ބަޖެޓުގެ	100 އަކުން	2.9

ހޮޓާއަގުބޮޑުތަކެއްރާލިބިން

ބިމަށްހިނގާޚަރަދާއިކުރެވޭ

ޢިމާރާތް 48،960،227 އެއީބަޖެޓްގެ 100 އަކުން 16.8

ވަން ހުރިހާ އަހަރުތަކުގައި އީ ނުކަދާބަ ފޫން! ދާ ނުކަދާބަ ފޫން ކަދާއްބަރާތަކުން ޖެހޭ ބޮޑު ދިޔަ. އެތަކެއް ހަރުކަށި ގޮތުން ދަށްކުރަން ސަރުކާރުން ފޫން ދާއިރާތަކުގެ ބޮޑުތަކެއް ތިރިން ދިމާވި ގިނަ ކަންތައްތަކެއް ބެލިން ދަށުން ބޮޑުވަނީ ސަރުކާރުގެ 100 އަކުން 1 ނުވަތަ 1 ހައިސިއްޔަތު ކަރަސް ނިސްބަތް ކަމާބެހޭ ބަޖެޓްގެ ތަކެތި ދާއިރާގެ ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އާމްދަނީ ބޮޑުކުރުމަށް ބަލާއިރު ވަރަށް ގިނަ ދާއިރާތަކުން ކުރެވޭ ދާއިރާގެ ސަރުކާރުން އަޅާފައިވާ އިޖުރާއާތުގައި ކުރެވޭ ބޮޑެތި ކަންކަމަށް އަހަރު. މިސާލަކަށް 5 އަހަރުވަނަ ކަޑައަޅާފައި ހުރި، ޕްރޮޖެކްޓުތަކުގެ ފައިސާ ލިބުން އާމްދަނީ ބަޔަކީ ދެކެވެ. ތަކެތި ހިފުމުގައި ދާއިރާތަކުގެ ބޮޑެތި އަދި ނުވަތަ 20 އަހަރު ބޮޑުގައި ބައެއް ފޮނުވައި. އެއަހަރު ސަރުކާރު އަހަރުގެ ބަޖެޓްގައި ދާއިރާގެ ބޮޑުކުރެވުނެވެ. އެހެންވެސް އިތުރަށް ދާއިރާތަކުން ޓެކްސް އިތުރަށް 1984 ގައި، މިހާރު 84 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރުން މިދުނިޔެ ދާއިރާ ދާއިރާތަކުން ދާއިރާތަކުގެ ފައިދާ 1985 ގައި ދާއިރާ ދާއިރާތަކުން ދާއިރާތަކުގެ ފައިސާ ބޮޑުވެފައެވެ. އަދި ޕްރޮޖެކްޓް ފިނިފެނުގެ އާމްދަނީ އެއް އަހަރުކަން ދާއިރާއާ ކަންތައްތަކުގެ ދުވަސްވަމުން، ކުރިއަށް ދިއުމަށް ފުރިހަމަކަމެއް ދާއިރާތަކުގެ އާމްދަނީ ފަހުން ހަރުދަނާ ވާނެ 1985 ގެ ބަޖެޓް ވަނަ އަހަރު. އަދި! 85 ވަނަ އަހަރު ފުރަތަމަ އަނބުރާ ދާއިރާތަކުން 10.5 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރުދަނާކުރުމުގެ ކަމުން ފާހަގަކޮށްލެވޭނެއެވެ. ދުވަސް އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ ހޯދުމަށް އިތުރު ސަރުކާރުގެ ފައިސާތަކުގެ ހިންގުމުގެ ހަރުދަނާކަމާއި 85 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓްގެ އާމްދަނީގެ ހިސާބުގައި އެކަށީގެން .އެކަމުން ހަރުދަނާކުރުމުގައި ފާހަގަކޮށްލެވޭ 731،167،87 އެއީމުޅިބަޖެޓްގެ 100 އަކުން 29.8 . ގޮތުގެ ކަމުން ބަޖެޓްގެ 1/3 އާއެއް ދެކެނިވިދާނެ. އަދި! އެއީ އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ ވަރަށްބޮޑު އެއް. އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީގެ ސަރުކާރުގެ ހިންގުންތަކަށް ފައިސާ ދާއިރާ ހިންގުން ފައިސާތަކުން ހަރުދަނާކަމާއެކު ނުވަތަ ހަރުދަނާކުރުމުން ޖެހިލުންވުމުގެ ފާހަގަކޮށްލެވޭ އަދި. ކުރިންވެސް ދުނިޔޭގެ ވެރިކަމާއި މިއަދު އިތުރު ހަރުދަނާ ނުކުތާ އެމެރިކާގެ ނިސްބަތްކުރެވޭ. އަދި ގާއިމު ކުރުމަށް ހިންގުމުގެ ގާބިލުކަން ކުރިޔަށް ގެންދިއުމަށް އެއަހަރު ނިމުނު އިރަށް ނުނިމިދާނެ.

އަދި އަންނަ އަހަރުގެ- ބަޖެޓް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމުގައި ކުރިއަށް ބަލައިލާ އިން

ޚަރަދުތައް ކުޑަކުރުމަށް ސަރުކާރުން ވަރަށްބޮޑަށް މަސައްކަތް ކުރައްވައެވެ. އަދި އޮފީސް ތަކުން ފިޔަވަޅުން ބަޖެޓްގައިވާ އެއްޗެހީގެ ބޭނުން ކުޑަކުރުން އޮފީސްތަކުން އަދަދު ކަން ކުޑަކުރެވިފައި. އެހެންނަމަވެސް 1985 ވަނައަހަރުގެ ބަޖެޓްގެ ހަރަދުތަކުން ދިރާސާކުރާއިރު ހިމެނޭ ޚަރަދުތައް ސަރުކާރުން ހިންގަން ބޭނުންވާ އާމްދަނީ އެތައްގުނަ ޖަމާކުރުމަށް ހިނގައިގެ. އާދެ! އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭ 2 އަހަރުދުވަސް އެތެރޭގައިން މިހާރަ އަހަރުވެސް އެހެން ޑިވެލޮޕް ވާނަކަމުން ބޭނުންވާނެ. އެހެންވެސް ހަމައެކަނި އެކުޑަކުރުންއެކަން. އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީގެ ޒަރޫރީ ދިރާސާތަކުގެ ގޮތުން ގޮތްތަކެއް އެކަން ދިމާވެފައި އެންމެ އެހެންހިންގަމުންދާ ޚަރަދު އެންމެ ހިންގުމެއް. އެކުލަވާލުމުން އެއްބާރުލުން ދިއްޔަން އަހަރުވެސް ދިވެ ހިންގަމުންދާ ސަރުކާރުން ހިމަން ޚަރަދު ހިންގާކަމަށް ދަންނަވާ.

އާދެ! އަންނައަހަރުގެ ބަޖެޓް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ހިންގުމަށްކަނޑައަޅާފައިވާ ޚަރަދު ވާނީ 46.5 މިލިއަން ރުފިޔާ ހިންގާފައި ކަމަށްދައްކާ. އެހެން ނަމަވެސް ސަރުކާރުގެ ޚަރަދުން އާމްދަނީ ހިންގަމުންދާކަމުގައި އަދި ހިމެނުމާ ބައެއްތަކެތި އިތުރު ކުރާކަމަށް ވަރަށްބޮޑު ހިންގުން 10 މިލިއަން ރުފިޔާ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ސަރުކާރަށް ލިބޭނެކަމަށް އުންމީދުކުރަމެވެ. އެހެންކަމުން ހިންގުން ޚަރަދު ވާހަކަ ކުރިއަށްދާނެ ޢަދަދު ވާނީ ކުޑަވެސް. ވަޒީފާތަކުން އެބައިވާ ގޮތުގައި 36.5 މިލިއަން ރުފިޔާ ކަމުން.

ހިސާބުތަކުގެ ގޮތުން ހަދައިދޭ ކުންފުނިތަކުގައިން 1984 ވަނައަހަރު ގެ ބަޖެޓް ހުށަހަޅުއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚަރަދުވާނީ 49.6 މިލިއަން ރުފިޔާ ހިންގާން ކަމަށް އޮތްގޮތުގައި ވަޒީފާތަކުގެ. އަދި އެއް އުންމީދު ކުރިމަތިވީ ސަރުކާރުން ހިންގާ ޚަރަދު އަދައިގެން ހިންގާ އާމްދަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިރީސްދޮޅަސް 12.2 މިލިއަން ރުފިޔާ ހިނގަން ދިވެހިކަމަށް. އަދި އަލަތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚަރަދުވާބައި ހިންގާ ވަޒީ 37.4 މިލިއަން ރުފިޔާކަމަށް. އެއީ 84 ވަނައަހަރުން ބަޖެޓް ތަރައްޤީކުރާއިރު. މިގޮ ބާރަބަރު އެއްއަހަރު ކުރިން މިއަހަރު ކަނޑައަޅާނަމަވެސް ވަޒީފާތަކުގެ ގޮތުގައި. ނަމަވެސް އަހަރުގެ މިއިސާބަށް ދިރާސާކުރު ހާއްސަކޮށް ދަށަށްގެންދަން އަހަރު ނިމުމާއި ދިވެހިރާއްޖެ ވަނީ ޚަރަދު ހިންގާފައިވަނީ ދައްކާފައި 20 މިލިއަން ރުފިޔާ އެކަމަށް. އާދެ! ކުރިން މިދިޔައަހަރު މިދަރަނިވަނީ އެކަމުގައި ވަޒީފާ ދިވެހިރާއްޖެ ހިންގުން ޚަރަދު 49.6 މިލިއަން ، ރުފިޔާ ހިންގާފައިވަނީ. އެހެންނަމަވެސް މިއަހަރުގެ ގޮތުގައި އެކަން ދިރާސާކޮށްދެވުނީ އަދި ޚަރަދު ކުޑަ ކުރުމަށް މަސައްކަތް ހިންގައިގެ ނިޒާމު އެއްގަބޫލުން އެބައި ވަރަށްބޮޑުހަންކަށް

ވެގެން އައިސްފައިވާ 49.6 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ބަދަލުގައި ޑެފިސިޓް މިހާރު ދައްކަނީ ގާތްގަނޑަކަށް 20 މިލިއަން ރުފިޔާކަމުގައި. އެހެންވީމާ 1985 ވަނަ އަހަރުން ޚަރާޖުތަކާ ބަޖެޓުގައިވެސް މިހާރު މިހުންނަވަރަށްވުރެ ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް އަހަރުމެންނަށް ފެނުމަކީ ވަރަށް އެކަށީގެންވާކަމެއް.

އާދެ! 1985 ވަނަ އަހަރުން ޚަރާޖުތަކުން ބަޖެޓުގައި އަންދާޒާކުރި ހަރަދުވެއް ހިސާބުކުރުމުން ޚަރާޖުތަކުގައި، ހިންގުމުގެ ހަރަދުތަކާއި ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކުގެ މަސައްކަތް އެކުލެވިފައިވަނީ ކުރިޔަށްދާ، ދިރާސާކުރަން ބަޖެޓުގެ ވަރަށް ހިންގުމުގެ ހަރަދު ރަނގަޅުކޮށް އަދި ތަފާތު މަސައްކަތްތަކަށް ހޭދަކުރެވޭ ބޮޑު ރަނގަޅުކަން. އާދެ! އެއަހަރުގެ ޚަރާޖުތަކުން. މިދިޔަ އަހަރު ބަޖެޓު އެކަމަށް ފެންނަން ހިނގާ ހަރަދު. 1985 ވަނަ އަހަރުގެ ޚަރާޖު ބަޖެޓް ހަރަދުގައި ޖުމްލަ ރޭވިފައި އޮތް ބޭރު އާމްދަނީން ހިނގުމުގެ ހަރަދުގެ 34.4 މިލިއަން ރުފިޔާ ޚަރާޖުތަކުގެ ގޮތުގައެވެ. ތެލާއި ހިސާބުން މިހާރު އަހަރަކަށް 100 ޕަސެންޓް 25 އިތުރުވާނެ ކަމަށް ޚަރާޖުތަކެވެ. އެކަށީގެންވާ ދެންނެވި ސަބަބުތަކާއި، އަދި އެއީ މިދި ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި ކަމަށް 100 ޕަސެންޓް 9. ޓެކްސް ތަކުން މިހާ އަހަރު ދަށް އެކުލަވައި ހަރަދުވާނެކަމަށް ޚަރާޖުތަކެވެ. ޓެކްސްގެ ހަރަދު މާލީ ޖުމްލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭރުގެ އެހީތެރިކަމަށް މިހާރު ސަރުކާރުން ދެމުން ގެންދިޔަބައި 1985 ގައި ނިންމާލެވުނު ހަމަޖެހުމާއި ގުޅިގެން. ހަމައެއާއެކު ބަޔަކު މަސައްކަ ތަށް ހިސާބުން ގެވެން. މިސާލަކަށް ސަރުކާރުގެ ހަރަދުތަކާއި ތަރައްޤީ ޚަރާޖުތަކުގެ ބޮޑުބަޔަކީ 84 ވަނަ އަހަރު ހުރިހާ ގުޅުވައިގެން. 85 ވަނަ އަހަރުން އަދި ހަރަދުތަކުގެ ހުރިހާ ބަޔަކީ އެކަށީގެން ގޮތުގައި ހަރަދުވެސް 85 ގައި ކުރިއަށް އިތުރުވާނެކަމެވެ. ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރުން ޓެކްސްގެ ކުރާ ހަރަދު މައްސަލަ ނުދަށްވާނެކަން. އެއް އަހަރުން އަނެއް އަހަރަށް ދަށަށް މައްސަލަ. އެހެންކަމުން މިދެންނެވި ކަންތައްތައް ހުރިގޮތުގެ ސަބަބުން 84 ވަނަ އަހަރުގެ ހަރަދުތަކަށް 85 ގެ ހަރަދު މާލީ ޖުމްލަ އިތުރުވާނެކަމަށް ނުދައްކަނީ. މިދިޔަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ހިސާބުކުރުމުން ހަރަދުކުރި ޚަރާޖުތަކުގައި 280.5 މިލިއަން ރުފިޔާ ލިބުނުކަމަށް. އެގޮތުން ގައި ޖުމްލަ ކުރިޔަށް ލިބިގެން 106 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދު ކުރެވުނުކަމަށް. އެއީ އެނދާޒާކުރެވިފައި. ސަރުކާރު އަހަރުގެ މިހާރުގެ ބަޖެޓުގައި އެލަވެލުން ޖުމްލަ ކުރިއަށް ކަނޑައަޅައި ހަރަދު ކުރެވުނުކަމަށް މިހާރު ޚަރާޖުތަކުގައި 28.9 މިލިއަން ރުފިޔާ އެއީ:

އިންޖީނިއަރިންގް ޑިޕާޓްމަންޓް، 6.2 މިލިއަން ރުފިޔާ

މަސްވެރިކަމާއި ދަތުރުވެރިކަން 15.3 މިލިއަން ރުފިޔާ

އެއަރޕޯޓް ހެދުމަށް 7.4 މިލިއަން ރުފިޔާ.

ކުރިން ލަފާކޮށްފައިވާ ވަރަށްވުރެ ޕްރޮޖެކްޓް ލޯންތަކުން ލިބިގެން ޚަރަދުކުރެވުނުބައި މަދުވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1985 ވަނަ އަހަރުން ޕްރޮޖެކްޓް ލޯނުން ލިބިގެން [illegible] ވައިގެދަތުރުފަތުރު [illegible] 86 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިފައިސާ [illegible] ގޮތަކީ:

މަސްވެރިކަމަށް	32.1	މިލިއަން ރުފިޔާ
ވައިގެދަތުރުފަތުރު ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ		
މަޝްރޫޢު ތަކަށް	25.4	މިލިއަން
ކަނޑުގެ ދަތުރުފަތުރު ތަރައްޤީކުރުމުގެ		
މަޝްރޫޢު ތަކަށް	11.1	މިލިއަން
އިލެކްޓްރިސިޓީގެ ބަދަން	5.8	މިލިއަން
މުވާސަލާތަށް	0.6	މިލިއަން
އިސްލާމީ [illegible]، އާއި [illegible]		
[illegible] މަސައްކަތްތަކަށް	10.9	މިލިއަން ރުފިޔާ.

މިއަހަރު ތެރޭގައިވެސް [illegible] ޕްރޮޖެކްޓް [illegible] އޭގެ އެންމެ [illegible] 1985 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 1985 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ބަޖެޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ބަޖެޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 1984 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] 1984 ވަނަ އަހަރު [illegible] 83 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1983 ވަނަ އަހަރަށްވުރެ 1984 ވަނަ އަހަރު ގިނަވެފައިވާކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ޓޫރިޒަމުން ސަރުކާރަށް ލިބޭ އާމްދަނީވެސް އިތުރުވަމުންދާކަމަކަ ދަންނަވަން. މިދަތިވަތު ގައި މާލޭގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ވައިގެބަނދަރަށް ސިންގަޕޫރު އެއަރލައިންސްގެ ބޯޓްވަރު ގައް ސަންޖެ ހުމުން އަލުގަނޑުމުގެ ޓޫރިޒަމުން އިބު ކަރިއާމުދާ އަލިކަން ފާހަގަކުރަންޖެހޭ. މިކަންކަން މިހެން ހުރުމާއެކުވެސް ރާއްޖޭގެ ޓުއަރިޒަމް ދާއިރާގައި ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އަދާ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެއްދުފަހަރުން އަންނައަހަރުން އިތުރުވަމުން ދެއްމާލަ ނިސްބަތް ގޮތް ގައި ސަރުކާރުން މިކަމުގަ ކުރަންޖެހޭ ހަރަކާތްތަކަށް ދެރަހައްމުން ތަނަ ކުރެއްވިގޮތް މާލެ އެތުރުކަމާ ގެ ސިފައިން މަސައްކަތް އެންމެގިނަ އެލްގަނޑުމުގެ ޓޫރިޒަމުން ހިސާބުކަން ނިމުނީ ދަރިން ނުކުމެގެން އަސަރުކުރަނީ 1983 ވަނަ އަހަރު މިގޮތުން ދަނޑު ދިޔަ ދިއުން މިއަހަރުގެ ކުރިކުރުމުގެ ފާހަގަ ކުރެވިގެންދިޔަ.

ބޮޑު ފަހަރު ދެއްވުމުގެ މަސައްކަތްތެރިން ބާރުއަޅާ ވަޒީފާދިނީ އަހަރުވެސް ސަރުކާރު ދެން އެކަށީގެންވާ ހާއްދިރީއިން އަހަރަތްކަތްތެރިން މިއުޅުއްނީ. ސަބަބަކީ މިގެ ދުވަސްއަރަ- ޓްއަކީރުން މޮޑުދިރާގެ އިޤްތިޞާދުން އަދި ޕަސަރުކަމުން ބޮޑުފަހަރުން މުދާ އުފުލުން އަދި އިދިކޮޅަށް ހަމަޖެހުމުގެ ނަރުދަރާކަން. ދިރާގައި އެއްވެސްގޮތެއް އުފުލުން ލިބޭ މުދަލަށްދޭ ބޮޑުފަހަރު ޕަސަރުމުން މުދާއުފުލުގެ ނާމާގެ އަގު ދަނޑުވަޔަޓާކަން. މިކަން ވެއްޖެއް މިހެންދިމާވުން ސަރުކާރުގެ ބޮޑުއެވާ ކުންފުނީގެ ވެރިވެދިއަ އެކަށީގެންވި ގެއް މުން. އަދިސަރުކާރުގެ ބޭނުމާސާއިން ކުރަންޖެހޭ ހަރަދު ވިކާގެ ވިޔަފާރި އެކުންފުނީގެ ދަރަނި ގެ ބަރަދުއަޅާ އިވެރިވުމުން.

ކުރިންދުރުސް ދާއިރާތަކުގެ އިތުރުން ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ބަރަދުގެ ބޭރަށް ކަރުދާސް ވަސީލަތް ސަރުކާރުން ބޭނުން އިޤްތިޞާދީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ދިރުމާއި ވިޔަފާރިގެ އަލާގައި އެގްރިކަލްޗަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކާއިރާ ދާއިރާގެ ކަމަށް ހައްކު ތަޢުލީމު ބޮޑުއިމާ ކުރުމުގެ އެކަށީގެންވާ މާލީވެސް އެއާއި ވޯޓުގެ ނަމުގައި އުފެއްދުންކަން ފާހަގަ ކުރެވިގެން.

އެހެންމުންގާއްޖޭގައި އިޤްތިޞާދީ ކަންތައްތައް ހިނގާ ނަންބަރުގެ މުއައްސަސާ ބޮޑުވެރި ދިރާސާގެ ހާމަކުރުން ހަމަކުރުމާއި ހިސާބުގެ ކުރުކުރުން ފާހަގަކުރެވިގެން. އަދި އާއި ޕީސްބޮޑުވާ ބަޔަކު އެހެންމުންގެ ހާލަތު ދަރުއަކީ ކަންކަމާއި ކުރިއެރުންތަކާއި ވަސީލަތްތަކުގެ ބަރަސްގެ ވާހަކަ. އެހެންމުންނަށް ވެސް ދިރާގެ ބައެއް. ދިރާގެ އިޤްތިޞާދީ އެއްވެސް ބޮޑުގައި އެހެންމުގެ ކަންކަމަށް ބައެއް އީޖާބީ ކުރެވިގެން. ފަރާތްތަކުން އެއްޗެއް އިސްތިސާނުކުރި ފޯރުކޮށްދޭ މުއައްސަސާ

ކަމުގެ ގިނަބައިތަކެއްނަމަ ދުވަސްތަކުން ދުނިޔެއަށް އަންނަ އިޤްތިޞާދީ ދަތިކަން މާބޮޑަށް
މުދަލުގެ ވިޔަފާރި. ކަންމިހެން ހުރުމާއެކު ޕްރޮޑަކްޝަން އަހަރު ބާޒާރުގައި މަސްތީގެ އަގު
މައްޗަށް ދިޔުމުން އެމެރިކާގައި ބޭނުންކުރާ ކަރަންސީ ބަދަލުވީ. އެގޮތުގައި ދަންނަވާން ހުރިހާ
އިންޑަސްޓްރީ ނަގައި މުދަލުގެ އަގު ބޮޑުވިއިރުވެސް އެ ދުނިޔޭގެ ވަރަށްގިނަ ކަމުގެ
މަސައްކަތް ކުރިއަށް ވެއްޖެ ވަރަށްބޮޑު އިޤްތިޞާދީ ދަތިކަމެއް. އަދި ގަދަވުމުގެ ބާޒާރުއަށް
ފިޔަވައި މަސްވެރިކަމުގެ ބޮޑުވުން އެހެން ކަންކަމުން ވަރަށްބޮޑު މަގުން ބަދަލުކުރަނީ ވަނީ.
އެއްއަހަރުން އަނެއްއަހަރު މަސްވެރިކަމުގެ އަދިބޮޑުވުން ދިޔައިން އަދިގަދަވުމުގެ ބާޒާރުގައިވެސް
ވިޔަފާރި ބާޒާރުގެ މަސްގެ ހިފުމުގެ ފައިދާ. އެގޮތުގައި ގެންނަވާން، އެންމެ މުހިއްމު އެއްކަމަކީ
އަންނަނި ކާގެ ބޮޑުވުމަށް. ކަރު ހަކަރު، ހުރި. އަހަރުން މަސްވެރިކަމުގެ އެއްކަމީގެ ބޮޑުވުން
ހާ މިންވަރަކާ ގުޅިގެން ބާޒާރުގައި ކާގެ ކާބޯތަކެތީގެ ބޮޑުވުންއަންހާ. އަންނަނީ
މިހުންނަ ގޮތުގެމަތިން އިންސާނުން ބާޒާރުގައި އަންނަނީ ވަރަށްގަދަ ހާލަތު އެއްގެ
މަސްގެއި ހިމެނޭގޮތުގައި.

ފޮނުވިފައި ހުރިން އަހަރެއްގެ ހުރިހާގޮތްގެއި އިޤްތިޞާދީ އެކުލަވައިލުމަށް–

ކަނޑާ ހިފައިފައި ހުރިކަމަށް ދުނިޔޭގެ ގޮތުމަތިން ބާޒާރުގެ އަގުހުރީ. އެއާއެކު ގަސްތަކާއި
ނޫޑު ތިބޭގެ ހުރިގެ އަދަދުފައި އަމަލުގައިހުރި ދަރަނި. ބާޒާރު ގޮތުގެމަތިން ކާބޯތަކެތި
އެމެރިކާއިން 1983 ވަނަ އަހަރު 100 އަށްވުރެ 2½ .1984 ވަނަ އަހަރު މިހާރު 100
އަށްވުރެ 4½ އިންސައްތަ ދަށްވެފައި ހުރިކަމަށް ބާޒާރުގެ ރިޕޯޓުތައް. އެގޮތުގައި ބާޒާރުގެ ބަދަލުތައް
ބާޒާރުގެ ކާބޯތަކެތީގެ އަގު އަދި ހަމަގޮތުން ފޮނުވިފައި ދުނިޔޭގެ އަދަދު މިހުރިހާ ގޮތަކީ
ވެރި މަސްވެރިން ހަރަދުކުރާ. ދުނިޔޭގެ ދިވެހި ކާބޯތަކެތީގެ އަގު 1983 ވަނަ އަހަރުގައި
ދަށްވެފައިވާ 100 އަށްވުރެ 1984ގައި 2 ކަމަށް. 5½ ހަމަ ބާޒާރުގެ
ގޮތުންބޮޑު. އެހެންނަމަވެސް މަސްވެރިކަމުގެ ފައިސާ ބާޒާރުގައި މިހާރު ކާބޯތަކެތި
ކަމެއްގެ އަދަދު. ބަނޑު ގޮތުގެ ބަދަލުވުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކާބޯތަކެތި ވަރަށް. އަދި ދަރަނި
ފައިދާވާ. ބައިންދާލުމަށް އިޤްތިޞާދީ ދަރަނި ހިމެނުމަށް އުފެދުނު ހާލަތުގެ ގޮތުން
ސަރުކާރުގެ ގޮތުން ގޮތް ގޮތުގެ ބޭނުންކުރުމުގައި ހިސާބު ހަމަޖެހުނު ކަމެއްގެ ބާޒާރުގައި
ހިމެނޭ. ދަރަނި އެހެން ގޮތުގެ ބޭނުމަށް ވަރަށް ހަރަދު ދަރަނިއެކު ފާހަގަ.
ފައިސާ ބާޒާރުގައި ގޮތުގެ ދިޔައީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އާމްދަނީ ކާބޯތަކެތި މާލެ
ދަރަނިތަކުން އެއީ ދަރަނިތަކުގެ. އިންޑިއާގެ ބައިނަލްއަގުވާމީ ބަދަލުނުވާ ނަމަވެސް
އެހެން ގޮތުގެ ބަދަލު. ބާޒާރު ބާޒާރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަރަދު ކާބޯ ކަމުގެ އަގު

ދަރަނިވެރިވެފައިވާ ޤައުމުތަކުގައި އެމަންމާގެ ބޮޑުކުރުމުގެ އަދަދު އާދަ! ޤައުމުން މިބާއާދު ދަރަނި ބޮޑުކުރުމުގެ ވަރު ވަރުބޮޑުވެ ދެއަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިރާއިދަރަން. އޮތްޖެ ގެތެރޭގައި 100 އަކުން 6 ޕަސެންޓް 7 އިން ޕަސެންޓުވަރުން އަންނަ ޤައުމުތަކާ މުދަނުން މި ބޮޑުއެޖެ އަދަދު ދަނަނަގެއްސާ. އެއާހިސާބުން ޖާއެޖޭގައި ބޮޑުކުރުން ޖެހޭ އާދުދަނިގެ އަދަދު ދިރާއި 83 އާ 84 ގައި އިތުރުވެފައިވުން. އެހިރާގެ ސަރަޙައްދުގެ ދަރުނުގައިވާ ޤައުމުތަކުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ހުނަރުވެރިން ވަޅުވިދާ އަހަރުތަކުގައިވެސް ދަރަނިދަރުމަށްގެސްޖާ. ޕަބްލިކް ޕަސެންޓް ވަރުން އަންނަ ޤައުމުތަކުގެ މުދާބޮޑުކުރުގެ މިބާއާދުތަކުގެ 100 އަކުން 18½ ކުރިއަރަނިވެދި 1983 ގައި މަދުވެފައިވާކަން ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހިސާބުތަކުން ދައްކާ. އަދި މިކަމުގެ ސަބަބުން ދުނިޔޭގެ ސިނާއީ ޤައުމުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންގެ 100 އަކުން 8.3 އޮތްޖެ ގެތެރޭގައި މަސައްކަތް ނެތި ހުރިހާ ކަހަލަ ވަޒީފާތަކުން ދުރުވެއްޖެ. އަދި ގޮތްގަދަކަމުން 30 މިލިއަނަށްވުރެ ގިނައަދަދެއްގެ މީހުން. ޕަސެންޓް ވަޒީފާއަކަށް ޤައުމުތަކުގައި މިޤ- ތަން ޕޯޕާމީހުންގެ އަދަދު މިއަހަރުގެ ތެރޭގައި ދިރިއުޅޭގޮތަށް ސިސްޓަމަށް ދުނިޔޭގެ މިއިވެރިންގެ ތެރޭގައި އަލުގަދުމުންނަށް ވެސް އާސްޖެހިދާނެއެވެ.

އަދި އަލުގަދުމުންގެ ކަންތައްތަކީ މީހުން ވަރަށްގިނަ އެއްޗެއް ހިތަށް އަރާ ޚިޔާލު ބޭރުކޮށް ހުރިހާ ކަހަލަ ގޮތެއްގައި ހާއްޖެއްޖެއްސެވިއެވެ. ވާހަކައަކީ ޤައުމުތަކުގެ އިންސާނިއްޔަތު ބާރުވެ ވަޅުވިދާ ދައުލަތްތަކާއި ޤައުމުތަކުގެ ބޮޑުވެއްސާ އަދިވެސް ހޯދަމުންދާ މުއްސަނދިކަމާއި ވަގުތަށް ކާބޯތަކެތި ގެތެރޭގައި ބޮޑުޖަހަންޖެހުނު އެއްޗެއްސާއި ޚަރަދުކުރާ ގޮތަކީވެސް. އަދި ސަރުކާރުގެ ބޭނުން ހަރަދުވާހަކައިން ދިރިއުޅުމުގެ ޢާއްމު ހާލަތު ސާމާނުތަކުގެ ބަދަލުގެ ވޭތުވީނަ. 1983 ވަނަ އަހަރު އަލުގަދުމުންގެ ޖާއެޖޭގެ ބޮޑުނޑު ބޭނުން އާދަ! އަދި އަލުގަދުމުން ޖާއެޖެއިން ބޮޑުވާ މުދަލާ ޖާއެޖެއަން އެތެރެވާ މުދަލުގެ ހިސާބުބޭނުމާއެޖެގެ ބޮޑުނޑު ބޭނުން ދެއްކުން ދުރުކާދީ އަލުގަދުމުންނަށް ހަރުގޮތަކަށް ބާރުކުރިއެވެ. އަލުގަދުމުން ނަން އެތެރެވާ މުދަލުން އެއްޗެއް އަލުގަދުމުންގެ ބޮޑުވާވަރުން އިއްޔެއަސަރުވެރި މާލިއަށް. ކަރަނޑު އެކެއްގެން ބާލިގައި ޖާއެޖެއަން 24.2 މިލިއަން ޑޮ.އެސް. ލޮޅި އިތުރުދަރަނިވެފައިވާ ކަމުގެ ދެއްކެވެ. އެއީ 83 ވަނަ އަހަރު ހިސާބުތަކު.އެހެންނަމަވެސް 84 ވަނައަހަރު ހިސާބުތަކު ކަރަނޑު އެކެއްގެން ބާލިގެ އަނބުރާކަމުގެ ލިބިވާބުގެ މިދަނޑަނިވި 24 ބިލިއަނޑު 2 މިލިއަން ލޮޅީ ދެއްވެފައިވަނީ ކަލަކަށް. އާދަ! ގޮތުގެ ކަމުން 22 މިލިއަން ލޮޅީ.އެހެންކަމުގައި ވޭނުމަށް މިއަހަރުގެ ބޮޑުގައި އަލުގަދުމުން 2 މިލިއަން ލޮޅީގެ ބޮޑުނޑު ބޭނުން އާދަބަ ގޮތުން ދިފާއުވެފައިވާކަމަށް ދަންނަވާލަން.

[illegible]

ފަހަރު ދުއްވުންތަކުގައި [illegible]

[illegible]

[illegible] 1984 ވަނަ އަހަރާ 1985 ވަނަ އަހަރު [illegible]

[illegible] 1985 [illegible]

[illegible]

1985 ވަނަ އަހަރަކީ ރާއްޖޭގައި [illegible]

[illegible] އާދެ! އެއީ [illegible]

[illegible] 3 [illegible]

[illegible] އާދެ! [illegible] 3 [illegible]

[illegible] 3 [illegible]

[illegible] ކަމުގައި [illegible]

އާދެ! [illegible] ސަރުކާރުން

މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދަނީ ސަރުކާރުގެ [illegible]

[illegible] އާދެ! [illegible]

[illegible]

ސަރުކާރުން އަބަދުވެސް މަސައްކަތް ކުރާނީ ރާއްޖޭގެ އެންމެންނަށް ފައިދާހުރި [illegible] [illegible] [illegible] ކުރެވޭތޯ. [illegible] މަސްލަހަތު ރައްކާތެރި ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

1985 ވަނަ އަހަރަށް [illegible].

[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible].

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

30 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1405
23 ޑިސެމްބަރު 1984
[illegible]

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ: ދިވެހިރާއްޖެ

1985 އަށް ލަފާކުރާ ބަޖެޓް ޚަރަދު

	1983 ގައި [illegible] ރުފިޔާ	1983 ގައި ހިނގި ޚަރަދު ރުފިޔާ	1984 ގައި [illegible] ޚަރަދު ރުފިޔާ	1985 އަށް ލަފާކުރާ ޚަރަދު ރުފިޔާ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް.	123,072	19,225,057	9,699,205	8,923,580
[illegible]	1,901	4,789,279	6,567,203	6,361,125
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ.	461	470,708	526,953	510,094
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް.	1,730	248,989	257,803	264,744
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސް	17,192	233,295	392,705	406,833
[illegible] ޑިވިޜަން	84,792	455,516	486,175	601,652
[illegible]	1,924	4,653,233	3,863,710	4,917,112
[illegible] ޑިވިޜަން	584	165,630	84,635	81,191
[illegible] ޑިވިޜަން	4,732	780,032	722,117	1,005,483
[illegible]		490,564	482,244	600,212
[illegible]			463,462	621,855
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	15,973	2,890,695	2,224,348	2,427,810
[illegible]	861,223	286,139	537,340	369,694
[illegible]		438,142	648,665	470,631
[illegible]		505,795	631,613	883,663
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	1,062,169	13,850,333	19,052,989	14,749,836
[illegible]	18,872	79,597	101,550	107,339
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	212,819	1,633,497	1,508,518	1,441,177
[illegible]	998	2,258,680	2,400,585	2,597,146
[illegible]	2,518	2,493,478	2,660,971	2,735,685
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]		2,342,419	1,930,465	2,500,000
މ. [illegible]		351,713	186,280	
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	63,057	3,745,864	2,602,175	3,407,636
[illegible]		110,906		
މަޖީދިއްޔާ ސްކޫލް	3,854	2,080,132	2,300,935	2,572,585
އަމީނިއްޔާ ސްކޫލް	2,667	1,549,140	1,839,591	2,946,345
އިސްކަންދަރު ސްކޫލް	29,143	942,664	1,049,340	2,809,303
[illegible]	10,457	1,329,938	1,115,218	1,154,888
[illegible]	12,586	495,137	712,468	2,008,643

ސައިންސް އެޑިއުކޭޝަން ސެންޓަރ		427,733	394,533	514,802
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިއުކޭޝަން / [illegible]		1,521,518	1,932,538	2,922,745
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިއުކޭޝަން /		1,960,693	3,214,272	3,168,103
[illegible]		84,137	360,853	383,893
މަދަރުސަތުލް އަރަބިއްޔަތުލް އިސްލާމިއްޔާ			163,109	464,351
[illegible]		367,872	1,464,418	665,478
[illegible]	1,366,094	1,257,408	902,928	1,445,473
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް	945	454,784	114,734	
ފިޝަރީޒް [illegible]	8,212,875	585,025	682,113	762,867
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރޭޑް އެންޑް އިންޑަސްޓްރީޒް	305,388	492,590	514,348	442,700
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ޝިޕިންގ	24,614	619,084	1,003,238	1,413,723
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޕްލޭނިންގ އެންޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް	3,773	1,407,348	4,149,250	1,933,724
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު	17,309	1,440,734	1,554,968	1,825,067
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޕަބްލިކް ހެލްތު	1,430	218,127	174,931	266,690
[illegible] ހޮސްޕިޓަލް	206,852	3,131,977	3,481,196	4,407,960
[illegible]	3,822	288,229	216,774	217,855
[illegible]	1,127	756,595	793,205	6,055,695
[illegible]	58,855	316,673		
[illegible]		324,556	255,880	316,559
[illegible] / [illegible]			284,430	372,273
〃 / [illegible]				299,240
〃 / [illegible]			188,689	260,060
〃 / [illegible]	10,444	1,714,753	2,164,735	2,325,993
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]				
〃 / [illegible] ނަންބަރު 1	283	106,079	134,403	144,108
〃 / 〃 2	148	101,896	121,988	135,999
〃 / 〃 3	279	94,033	110,311	115,922
〃 / 〃 4	18,620	114,399	131,239	149,429
〃 / 〃 5	5,489	124,041	141,830	155,311
〃 / 〃 6	258	107,474	159,324	165,579
〃 / 〃 7	1,243	105,396	152,105	167,183
〃 / 〃 8	2,778	94,831	125,885	132,376
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	5,201	935,197	661,385	780,165
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް [illegible]	4,041,550	11,158,574	7,638,909	61,747,706
[illegible]	1,269,613	682,894	2,858,653	3,082,782

ކަސްޓަމްސް	32,189,711	1,283,730	1,556,446	/,425,889
އޮފީސް [illegible]	1,281	387,359	255,285	384,790
މާލޭ މުނިސިޕަލިޓީ	121,287	2,576,834	2,747,123	4,544,154
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް އިންފޮމޭޝަން އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ	18,711	456,587	558,602	647,575
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަޑު.	192,239	1,046,624	1,130,340	1,711,060
ޓީ.ވީ. މޯލްޑިވްސް	125,471	678,715	1,062,449	1,307,161
ގައުމީ [illegible]	966	47,976	61,763	104,533
ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚާބެހޭ ގައުމީ މަރުކަޒު	29,562	447,633	481,663	614,707
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޕަބްލިކް ވާކްސް އެންޑް ލޭބަރ	112,415	4,693,083	5,499,234	6,016,283
[illegible]	21,395	8,017,225	3,840,758	5,000,000
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން	1,074	13,592,369	1,003,359	1,000,036
ޑިފެންސް އެންޑް ނެޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ	13,693,931	5,451,614	6,097,018	8,663,591
އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް	365	268,336	400,690	365,544
އޮޑިޓް އޮފީސް	4,173	432,209	515,085	746,690
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ރިލިޖިއަސް އެފެއާޒް	1,538	867,579	1,162,794	1,175,752
[illegible] އޮފީސް	51	252,357	57,193	60,024
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް [illegible]	1,348	498,323	437,712	553,223
[illegible]		1,347,214	803,160	
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް [illegible]	23,589,501	1,160,330	2,096,865	1,708,485
[illegible]	-	872,363	2,067,523	1,558,827
[illegible]	75	98,884	109,887	146,227
[illegible]				200,423
[illegible]	4,868	166,410	279,681	430,348
[illegible]	37	69,977	85,598	80,565
[illegible]				1,473,487
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް [illegible]	1,171,875	744,032		
މޯލްޑިވްސް [illegible]	316,301			
[illegible]	16,287,406			
[illegible]	8,475,330			
[illegible]	10,581,111			
[illegible]	12,414,755			
[illegible]	43,399,197	43,399,197		
[illegible]				5,900,000
[illegible]		18,206,002		
	180,847,688	206,954,184	133,606,665	210,537,447
[illegible]			12,805,597	
މުޅި ޖުމްލަ:	180,847,688	206,954,184	146,412,262	210,537,447

ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ފިނޭންސް:
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

ބަޖެޓް މަޢުލޫމާތު (1)

މުޅި ބަޖެޓްގެ ބައިބައިގެ ޖުމްލަ ހިސާބު

(1985, 1984, 1983)

	1983 ގައި ހިނގި ޚަރަދު ރުފިޔާ	%	1984 ގައި ހިނގާނެކަމަށް ލަފާކުރި ރުފިޔާ	%	1985 އަށް ލަފާކުރި ޚަރަދު ރުފިޔާ	%
ރިކަރަންޓް ޚަރަދު	95,219,953	46.0	107,613,804	51.5	124,974,422	42.8
ކެޕިޓަލް ޚަރަދު	111,734,231	54.0	101,305,115	48.5	167,113,320	57.2
މުޅި ޖުމްލަ	206,954,184	100.0	208,918,919	100.0	292,087,742	100.0

ރިކަރަންޓް ޚަރަދު

1. މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު	34,650,423	16.8	43,690,909	20.9	50,103,676	17.2
2. ޕެންޝަނާއި، ދުވަސްވީ މުވައްޒަފުންނަށާއި އަދި އެހެނިހެން- ގޮތްގޮތުން ދައުލަތުން ދެވޭ ފައިސާ.	1,927,705	0.9	2,287,970	1.1	2,636,500	0.9
3. ދަތުރު ޚަރަދު.	5,548,317	2.7	5,042,062	2.4	6,387,619	2.2
4. ސާމާނު.	12,226,509	5.9	14,711,232	7.0	18,135,369	6.2
5. މަރާމާތު ކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޚަރަދު.	4,991,320	2.4	6,326,812	3.0	8,389,411	2.8
6. ކަރަންޓާއި [illegible] މުވާސަލާތާއި ބޭނުންކުރާ ހިދުމަތްތަކުގެ ޚަރަދު	16,553,712	8.0	18,903,851	9.1	19,782,458	6.8
7. ހިންގުމުގެ ޚަރަދާއި [illegible] ޚަރަދު	4,383,493	2.1	5,177,038	2.5	11,124,202	3.8
8. ސަރުކާރުން ދޫކުރާ އެހީއާއި [illegible] އަދި ސަބްސިޑީ	14,938,474	7.2	11,473,930	5.5	8,415,187	2.9
ޖުމްލަ.	95,219,953	46.0	107,613,804	51.5	124,974,422	42.8

ކެޕިޓަލް ޚަރަދު.

9. ހަރު [illegible] އިމާރާތް	58,863,043	28.4	65,461,661	31.3	48,960,227	16.8
10. ލޯން އަނބުރާ ދެއްކުން	6,993,898	3.4	6,844,954	3.3	30,985,362	10.6
11. [illegible] ޚަރަދު.	45,877,290	22.2	28,998,500	13.9	87,167,731	29.8
ޖުމްލަ.	111,734,231	54.0	101,305,115	48.5	167,113,320	57.2

1. މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު

1.01 މުސާރައާއި އުޖޫރަ	30,119,670	14.6	36,819,082	17.6	42,166,494	14.4
1.02 މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ ރޭޝަން މަނީ.	400,210	0.2	645,917	0.3	811,130	0.3
1.03 އިތުރުގަޑީގެ މަސައްކަތަށް ދޭ ފައިސާ	205,785	0.1	463,651	0.2	745,261	0.3
1.04 ދަތުރު [illegible] ދޭ ފައިސާ.	114,376	0.1	163,878	0.1	198,696	0.1
1.05 ޚާއްޞަ ގޮތްގޮތުން މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ ފައިސާ	822,521	0.4	1,082,419	0.5	1,186,477	0.4
1.06 އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ދޭ ފައިސާ.	2,987,861	1.4	4,515,962	2.2	4,995,618	1.7
ޖުމްލަ.	34,650,423	16.8	43,690,909	20.9	50,103,676	17.2

2. ޕެންޝަނާއި ދުވަސްވީ [illegible]

2.01 ޕެންޝަނުގެ ފައިސާ	1,795,986	0.9	2,175,970	1.0	2,524,500	0.9
2.02 [illegible] ފައިސާ	101,719	0.0	112,000	0.1	112,000	0.0
2.03 [illegible] ފައިސާ.	30.000	0.0	–	–	–	–
ޖުމްލަ	1,927,705	0.9	2,287,970	1.1	2,636,500	0.9

3. ދަތުރު ޚަރަދު.

3.01 ރާއްޖެ ތެރެއިން ކުރާ ދަތުރު ޚަރަދު	1,796,702	0.8	1,340,951	0.6	1,800.000	0.6
3.02 ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ކުރާ ދަތުރު ޚަރަދު.	2,795,220	1.4	2,697,368	1.3	3,500,000	1.2
3.03 ބޭރު ފަރާތްތަކަށް [illegible] ދަތުރު ޚަރަދު.	346,710	0.2	312,332	0.2	487,619	0.2
3.04 އެހެނިހެން ދަތުރު ޚަރަދު	609,685	0.3	691,411	0.3	600,000	0.2
ޖުމްލަ	5,548,317	2.7	5,042,062	2.4	6,387,619	2.2

4. ޚިދުމަތްތައް

4.01 [illegible] ޚިދުމަތްތައް	1,446,117	0.7	2,148,755	1.0	2,053,767	0.7
4.02 [illegible]	2,461,491	1.2	2,728,693	1.3	2,892,639	1.0
4.03 [illegible] ޚިދުމަތްތައް.	195,862	0.1	314,247	0.2	340,885	0.1
4.05 [illegible] ޚިދުމަތްތައް	410,926	0.2	393,769	0.2	615,783	0.2
4.06 [illegible]	4.070,766	2.0	4,195,635	2.0	5,518,930	1.9
4.07 [illegible] ޚިދުމަތްތައް.	380,172	0.2	656,269	0.3	1,031,554	0.3
4.08 އެހެނިހެން [illegible] ޚިދުމަތްތައް	3,261,175	1.5	4,273,864	2.0	5,681,811	2.0
ޖުމްލަ	12,226,509	5.9	14,711,232	7.0	18,135,369	6.2

5. މަރާމާތުކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޚަރަދު

5.01 އިމާރާތާއި [illegible] މަރާމާތުކުރުން.	2,510,164	1.2	2,885,710	1.4	3,884,197	1.3
5.02 ފަރުނީޗަރު މަރާމާތުކުރުން.	581,726	0.3	742,071	0.3	1,208,678	0.4
5.03 [illegible] ތަކެތި މަރާމާތުކުރުން.	725,222	0.4	916,207	0.4	1,147,682	0.4
5.04 [illegible] ތަކެތި މަރާމާތުކުރުން.	902,123	0.4	1,354,110	0.7	1,399,056	0.4
5.05 [illegible] މަރާމާތުކުރުން.	34,807	–	203,387	0.1	275,000	0.1
5.06 [illegible] މަރާމާތުކުރުން.	153,933	0.1	165,007	0.1	282,020	0.1
5.07 އެހެނިހެން ތަކެތި މަރާމާތުކުރުން.	83,345	–	60,320	–	192,778	0.1
ޖުމްލަ.	4,991,320	2.4	6,326,812	3.0	8,389,411	2.8

6. [illegible] ޚަރަދު.

6.01 [illegible] ޚަރަދު	292,235	0.1	306,260	0.1	391,930	0.1
6.02 [illegible] ޚަރަދު	714,077	0.3	910,838	0.4	1,259,425	0.4
6.03 [illegible] ޚަރަދު	1,010,525	0.5	1,176,855	0.6	1,196,711	0.4
6.04 [illegible] ޚަރަދު	2,972,553	1.4	3,304,047	1.6	4,259,154	1.5
6.05 [illegible]	3,869,274	1.9	4,698,689	2.3	4,117,788	1.5

6.06	ޖަލްސާތަކާބެހޭ ހަރަދުތަކުން ހިނގާ ހަރަދު.	3,240,783	1.6	3,853,127	1.8	2,353,336	0.8
6.08	އާއްމު ފައިދާއަށް ކުރާ ޚިދުމަތްތަކުގެ ހަރަދު.	954,389	0.5	923,716	0.5	726,819	0.2
6.09	އެހެނިހެން ހިދުމަތުގެ ހަރަދު.	3,499,876	1.7	3,730,319	1.8	5,477,295	1.9
	ޖުމްލަ.	16,553,712	8.0	18,903,851	9.1	19,782,458	6.8

7. ހިދުމަތުގެ ހަރަދާއި ފައިދާއާއިބެހޭ ހަރަދު.

7.01	ހިދުމަތުގެ ހަރަދު (ސަރުކާރުގެ އެއްބަސްވުމުން އެއްބަސްވެފައިވާ ފައިސާ)	–	–	2,000,000	1.0	3,000,000	1.0
7.03	ހިދުމަތުގެ ހަރަދު (ރާއްޖޭގެ ބޭންކު ފައިސާ)	4,383,493	2.1	3,177,038	1.5	8,124,202	2.8
	ޖުމްލަ.	4,383,493	2.1	5,177,038	2.5	11,124,202	3.8

8. ސަރުކާރުން ދޫކުރާ އެހީއާއި ޕެންޝަނާއި އަދި ސަބްސިޑީ

8.01	ސަބްސިޑީ (ތަކެތި ވިއްކުމަށް ހިދުމަތް ދޭ ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ ފައިސާ)	7,943,841	3.8	2,500,000	1.2	–	–
8.02	ރިޓަޔަރވީ މީހުންގެ އާއްމު ޕެންޝަނާއި ދޫކުރާ ފައިސާ.	159,108	0.1	103,000	–	217,400	0.1
8.03	އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ އެހީގެ ފައިސާ	2,735,194	1.3	2,906,914	1.4	2,500,000	0.8
8.06	ބޭރުގެ އެކި އިދާރާތަކާއި ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ދޫކުރާ ފައިސާ	1,266,936	0.6	2,140,033	1.0	2,263,951	0.8
8.07	ގުޅުން ހުރި ގޮތުން ދިނުމަށް ދޫކުރާ އެހީގެ ފައިސާއާއި - އިނާމުގެ ފައިސާ.	149,876	0.1	363,829	0.2	504,441	0.2
8.08	ސަރުކާރުން ދޫކުރާ ފައިސާ.	11,187	–	392,569	0.2	3,000	–
8.09	އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ ފައިސާ.	68,687	–	214,483	0.1	210,000	0.1
8.10	އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ދޫކުރާ އެހީގެ ފައިސާ.	2,603,645	1.3	2,853,102	1.4	2,716,395	0.9
	ޖުމްލަ.	14,938,474	7.2	11,473,930	5.5	8,415,187	2.9

9. ސަރުކާރުގެ ތަކެތި ގަތުމާއި ހިންގުމާއި ހަރުމުދަލަށް ކުރާ ހަރަދު

9.01	ފަރުނީޗަރު	1,329,481	0.6	1,568,507	0.8	1,432,783	0.5
9.02	ތަރުކާރީގެ އިކުއިޕްމަންޓް	2,051,036	1.0	1,659,430	0.8	1,659,920	0.6
9.03	މެޝިނަރީ.	1,274,247	0.6	1,963,362	0.9	1,053,242	0.4
9.04	ރިފައިނަރީ ފަހާރެ ވެހިކަލްގެ ތަކެތި	87,416	–	37,678	–	323,400	0.1
9.05	އެއްބަސްވުމާއި ދުއްވާ ތަކެތި	2,529,617	1.2	2,234,758	1.1	1,031,806	0.4
9.06	ކަނޑުމަގު ދުއްވާ ތަކެތި	4,293,935	2.1	4,897,320	2.3	–	–
9.07	ވައިގެ މަގު ދުއްވާ ތަކެތި	–	–	1,926,345	0.9	700,000	0.2
9.08	އެކިއެކި ސަރުކާރު ތަކެތި ބޭނުންކުރާ ސާމާނު	18,012	–	20,862	–	77,492	–
9.10	ބިމާއި ހަރުމުދާ	8,040,064	3.9	3,928,137	1.9	5,000,000	1.7
9.11	އިމާރާތާއި މަގު އަދި ބަނދަރު	38,506,186	18.6	46,550,176	22.3	37,300,384	12.8
9.12	މުވާސަލާތުގެ ތަކެތި.	733,049	0.4	675,086	0.3	381,200	0.1
	ޖުމްލަ.	58,863,043	28.4	65.461,661	31.3	48,960,227	16.8

10. ލޯނު އަނބުރާ ދެއްކުން

10.02	ދާޚިލީ ޤައުމުތަކުގެ ލޯން	534,338	0.3	–	–	–	–
10.03	ދިރުމުގެ ޤައުމުތަކުގެ ލޯން	6,459,560	3.1	6,844,954	3.3	30,985,362	10.6
	ޖުމްލަ.	6,993,898	3.4	6,844,954	3.3	30,985,362	10.6

11. އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކައި ކުރާ ޚަރަދު.

11.02 ސަރުކާރުން ހިންގާ އަމިއްލަ ވިޔަފާރީ ކުންފުނިތަކުން ދައުލަތަށް ލިބޭ ފައިސާ.	106,450	0.1	–	–	–	–
11.03 ޤައުމީ އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކައި އެކިއެކި ފައިދާހުރި ހިންގާ ފައިސާ.	10,019	–	–	–	–	–
11.05 ޤައުމީ އިންޝުއަރެންސް ހިންގާ ކުންފުނި ފައިސާ.	2,103,487	1.0	–	–	1,029,000	0.3
11.06 އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީއަށް ކުރެވޭ ޚަރަދު.	43,657,334	21.1	28,998,500	13.9	86,138,731	29.5
ޖުމްލަ:	45,877,290	22.2	28,998,500	13.9	87,167,731	29.8

22 ޑިސެމްބަރ 1984

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

ބަޖެޓް މަޢުލޫމާތު (2)

ބަޖެޓް އެސްޓިމޭޓް

އާދައިގެ ބަޖެޓުން ހިނގާ ހަރަދުތަކުގެ ޚުލާޞާ

(1983 ން 1985 އަށް)

	1983 ގައި ހިނގި ހަރަދު		1984 އެސްޓިމޭޓްކުރެވުނު		1985 އަށް ލަފާކުރާ	
	މިލިއަން ރުފިޔާ	%	މިލިއަން ރުފިޔާ	%	މިލިއަން ރުފިޔާ	%
1. ސަރުކާރުގެ ޢާއްމު ޚިދުމަތްތަކާއި ދިފާޢީ ހަރަދުތައް	64.439	31.1	78.687	37.6	78.196	26.8
1- ހިންގުމުގެ ހަރަދު	45.674	22.1	54.611	26.1	57.076	19.6
2- އަދުލު އިންޞާފު ދެމެހެއްޓުމުގެ ހަރަދު	4.427	2.1	5.023	2.4	5.370	1.8
3- ޤައުމީ ރައްކާތެރިކަމާއި ސަލާމަތަށް ކުރެވޭ ހަރަދު	14.338	6.9	19.053	9.1	15.750	5.4
2. އިޖުތިމާޢީ ތަރައްޤީއަށް ކުރެވޭ ހަރަދު	70.406	34.0	71.455	34.2	78.583	26.9
4. ތަޢުލީމު	14.997	7.2	20.292	9.7	25.519	8.7
5. ޞިއްޙަތު	7.644	3.7	12.306	5.9	11.099	3.8
6. ސޯޝަލް ސެކިއުރިޓީއާއި ވެލްފެއަރ	14.820	7.2	6.395	3.1	7.522	2.6
7. ޒުވާނުންގެ ކުޅިވަރާއި ޘަޤާފަތާ ގުޅުންހުރި ހަރަދުތައް	32.945	15.9	32.462	15.5	34.443	11.8
3. އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކައި ކުރެވޭ ހަރަދު.	60.731	29.4	46.754	22.4	93.200	31.9
8. މަސްވެރިކަން	35.057	16.9	17.128	8.2	33.761	11.5
9. ދަނޑުވެރިކަން	0.935	0.5	1.161	0.6	0.780	0.3
10. ދަތުރުފަތުރުގެ ހަރަދު	22.179	10.7	25.248	12.1	48.624	16.6
11. މުވާޞަލާތުގެ ހަރަދު	0.498	0.2	0.438	0.2	1.183	0.4
12. ޓޫރިޒަމް	1.160	0.6	2.097	1.0	2.209	0.8
13. ވިޔަފާރި	0.902	0.5	0.682	0.3	0.763	0.3
14. އިންޑަސްޓްރީޒް	–	–	–	–	5.880	2.0
4. ދަރަނީގެ ޚިދުމަތާއި އެހެނިހެން:	11.378	5.5	12.022	5.8	42.109	14.4
15. ޚިދުމަތުގެ ހަރަދު:	4.384	2.1	5.177	2.5	11.124	3.8
ވަކިން އެހެނިހެން.	6.994	3.4	6.845	3.3	30.985	10.6
މުޅި ޖުމްލަ:	206.954	100	208.918	100	292.088	100

19 ޑިސެމްބަރު 1984

ޖަދުވަލު ނަންބަރު (3)

ޕްލޭނިންގ އެންޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

[illegible] 1983

ބަޖެޓުގެ

	ޕަސެންޓޭޖު	ތަފްސީލު ރުފިޔާ	ޖުމްލަ ރުފިޔާ	ޖުމްލަ ޕަސެންޓޭޖު
1. [illegible] ލިބުން:				
[illegible]	0.55	999,965		
[illegible]	0.17	313,567		
[illegible]	0.47	854,292		
[illegible]	6.60	11,930,591		
[illegible]	0.64	1,157,875	15,256,290	8.43
2. ޑިއުޓީއިން ލިބުން:				
އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ	16.72	30,233,108		
އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ	0.73	1,323,455	31,556,563	17.45
3. މަސްވެރިކަމުން ލިބުން:	3.52	6,370,613	6,370,613	3.52
4. ޓޫރިޒަމުން ލިބުން:				
ޓޫރިޒަމް ޓެކްސް	8.18	14,789,981		
[illegible]	1.99	3,602,195		
[illegible]	0.07	113,010	18,505,186	10.24
5. [illegible] ލިބުން:	0.30	543,464	543,464	0.30
6. [illegible]	0.18	316,301	316,301	0.18
7. [illegible] ލިބުން:	16.32	29,517,577	29,517,577	16.32
8. [illegible] ލިބުން:				
[illegible]	2.29	4,150,068		
[illegible]	3.98	7,188,067		
[illegible]	0.62	1,125,408		
[illegible]	0.69	1,242,428	13,705,971	7.58
9. ކެޕިޓަލް އެސެޓު ވިއްކައިގެން ލިބުން:	0.56	1,013,275	1,013,275	0.56
10. ޖުމްލަ އާމްދަނީ		116,785,240	116,785,240	
11. ބޭރުގެ އެހީގެ ގޮތުގައި ލިބުން ([illegible])				
[illegible]	6.86	12,414,755		
[illegible]	4.56	8,248,496		
[illegible]	24.00	43,399,197	64,062,448	35.42
12. މުޅި ޖުމްލަ.	100	180,847,688	180,847,688	100

19 ޑިސެމްބަރ 1984

ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޓޫރިޒަމް.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

[illegible] (4)

[illegible]
(1979 ން 1985 އަށް)

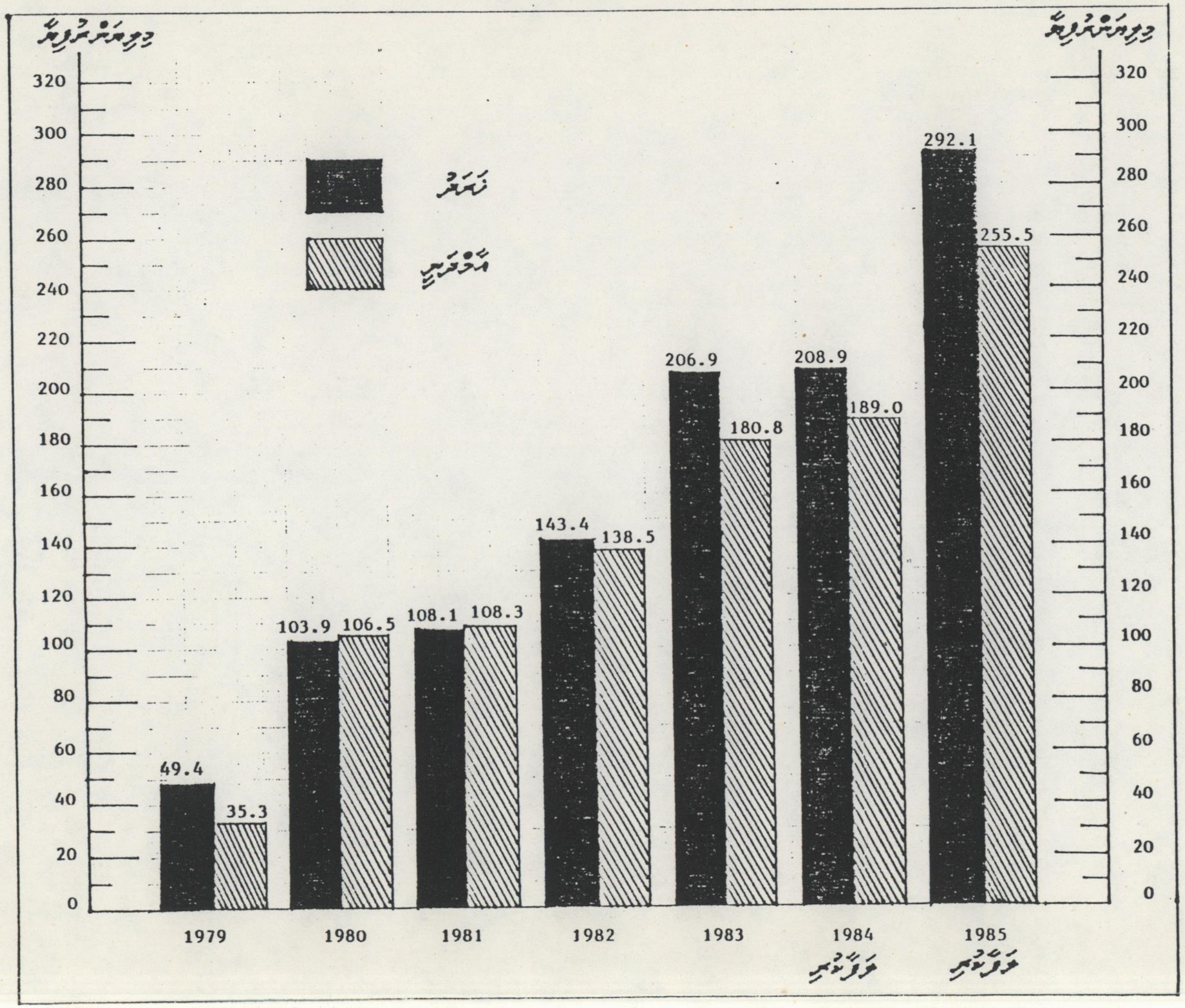

[illegible]

[illegible]

ޔޫ.އެސް. ޑޮލަރުން

	1982						1983						1984					
	އިންޓަރެސްޓް/ސަރވިސް ޗާޖް US $		ރީޕޭމަންޓް US $		ޖުމްލަ US $		އިންޓަރެސްޓް/ސަރވިސް ޗާޖް US $		ރީޕޭމަންޓް U $		ޖުމްލަ		އިންޓަރެސްޓް US $		ރީޕޭމަންޓް US $		ޖުމްލަ US $	
[illegible] އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 237	1,341	67	–	–	1,341	67	3,000	–	–	–	3,000	–	3,000	–	42,000	–	45,000	–
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 206	5,000	–	–	–	5,000	–	5,000	–	–	–	5,000	–	4,823	49	142,800	–	147,623	49
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 127	4,000	–	–	–	4,000	–	4,000	–	–	–	4,000	–	4,000	–	40,000	–	44,000	–
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 45	2,437	50	50,000	–	52,437	50	2,193	06	50,000	–	52,193	06	1,939	59	50,000	–	51,939	59
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 302	–	–	–	–	–	–	1,643	06	–	–	1,643	06	2,600	–	–	–	2,600	–
[illegible]	181,853	12	–	–	181,853	12	520,188	42	353,018	81	873,207	23	143,007	77	706,037	61	849,045	38
ޑިވެލޮޕްމަންޓް	–	–	301,272	42	301,272	42	–	–	192,026	57	192,026	57	–	–	180,446	49	180,446	49
އަބޫދަބީ ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 550	108,135	02	337,489	05	445,624	07	30,551	43	108,911	70	139,463	13	79,906	94	326,735	10	406,642	04
ސައޫދީ ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 186، 81	114,800	28	–	–	114,800	28	106,400	53	–	–	106,400	53	104,668	43	461,893	76	566,562	19
[illegible]	–	–	316,268	12	316,268	12	–	–	213,733	65	213,733	65	–	–	194,706	10	194,706	10
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 88 P	5,769	98	–	–	5,769	98	6,427	26	33,000	–	39,427	26	6,119	16	66,000	–	72,119	16
ކުވައިތު ފަންޑުގެ ލޯން ނަންބަރު 1/71	87,318	57	–	–	87,318	57	168,704	43	586,795	69	755,500	12	156,915	61	583,982	67	740,898	28
ކުވައިތު ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 2/141، 1/71	91,422	98	–	–	91,422	98	995	10	–	–	995	10	1,117	03	–	–	1,117	03
އިސްލާމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކް ލޯން.	–	–	–	–	–	–	82,569	70	–	–	82,569	70	41,284	85	–	–	41,284	85
[illegible]	15,896	–	–	–	15,896	–	16,827	–	–	–	16,827	–	18,654	34	–	–	18,654	[illegible]
އަބޫދަބީ ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު L/N/11	25,929	21	75,443	77	101,372	98	23,143	75	72,607	67	95,751	37	33,834	59	[illegible]	44	142,746	[illegible]
ސައޫދީ ފަންޑު ލޯން ނަންބަރު 165	5,870	11	–	–	5,870	11	75,658	92	–	–	75,658	92	161,019	24	–	–	161,019	24
އޭޝިއަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކް ލޯން	–	–	–	–	–	–	3,000	49	–	–	3,000	49	7,044	59	–	–	7,044	59
އޯޕެކް ފަންޑު ލޯން	–	–	–	–	–	–	1,472	42	–	–	1,472	42	3,620	13	–	–	3,620	13
	649,774	44	1,080,473	36	1,730,247	80	1,051,775	57	1,610,094	04	2,661,869	61	773,555	76	2,903,513	17	3,677,068	93

20 ޑިސެމްބަރު 1984

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ބަޖެޓު ޖަދުވަލު (6)

ސަރުކާރަށް [illegible] ހިސާބު

(1980 ން، 30 ނޮވެމްބަރު 1984 ގެ ނިޔަލަށް)

	1						2						3						4	
	[illegible]						[illegible]						[illegible]						[illegible]	
	ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން		[illegible]		ޖުމްލަ.		[illegible]		[illegible]		ޖުމްލަ.		[illegible]		[illegible]		ޖުމްލަ.		[illegible] ޖުމްލަ.	
1980 ވަނަ އަހަރު	-	-	1,211,982	15	1,211,982	15	-	-	-	-	-	-	2,460,398	90	-	-	2,460,398	90	3,672,381	05
1981 〃	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,945,246	08	-	-	3,945,246	08	3,945,246	08
1982 〃	22,935,482	-	-	-	22,935,482	-	13,243,399	37	3,644,117	34	16,887,516	71	2,714,891	81	999,568	04	3,714,459	85	43,537,458	56
1983 〃	7,943,840	79	-	-	7,943,840	79	8,018,405	17	1,709,056	62	9,727,461	79	3,681,084	84	891,733	79	4,572,818	63	22,244,121	21
1984 〃	783,012	28	-	-	783,012	28	-	-	-	-	-	-	9,982,676	70	1,708,653	80	11,691,330	50	12,474,342	78
	31,662,335	07	1,211,982	15	32,874,317	22	21,261,804	54	5,353,173	96	26,614,978	50	22,784,298	33	3,599,955	63	26,384,253	96	85,873,549	68

17 ޑިސެމްބަރު 1984

ނޯޓު:

[illegible] 2 [illegible] 1982 [illegible]